

Калінка Б. Є.

здобувач вищої освіти на другому (магістерському) рівні,
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування», гр. ПА-24м

Сочинська-Сибірцева І. М.

канд. екон. наук., доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна

ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Система публічного управління охороною здоров'я в умовах децентралізації набула нових форм організації взаємовідносин між медичними закладами та органами місцевого самоврядування. Особливої уваги ця співпраця набуває в умовах воєнного стану, коли від ефективності управлінських рішень, оперативності координації й оптимального розподілу ресурсів залежить якість не лише надання медичних послуг, але й збереження життя. Сучасні реалії доводять, що партнерська взаємодія спеціалізованих медичних закладів і місцевих органів влади є ключовим інструментом забезпечення стійкості системи охорони здоров'я, розвитку соціальної інфраструктури та формування довіри громадян до публічної влади [3].

Метою дослідження є визначення основних напрямів і форм партнерської взаємодії спеціалізованого медичного закладу з органами місцевого самоврядування, аналіз її впливу на ефективність публічного управління у сфері охорони здоров'я, а також обґрунтування механізмів підвищення результативності співпраці в умовах децентралізації та воєнних викликів.

У працях українських науковців наголошується на тому, що децентралізація створила передумови для посилення автономії закладів охорони здоров'я, але водночас підвищила відповідальність місцевих органів влади за організацію та фінансування медичних послуг [1]. Зарубіжні дослідники акцентують увагу на ефективності моделі публічно-публічних партнерств (Public–Public Partnerships, PUP), що передбачає об'єднання ресурсів і компетенцій між державними та муніципальними структурами [2]. В українських реаліях така взаємодія реалізується через спільне фінансування програм охорони здоров'я, розвиток комунальних некомерційних підприємств, залучення донорських ресурсів та реалізацію регіональних медичних ініціатив.

Проблематика партнерської взаємодії медичних закладів і органів місцевого самоврядування активно досліджується у міжнародних та національних аналітичних звітах, присвячених реформуванню системи охорони здоров'я в Україні. У звіті Всесвітньої організації охорони здоров'я розкрито підходи до формування публічно-приватного партнерства (*Public-Private Partnerships, PPPs*) у сфері медичної інфраструктури, які сприяють підвищенню стійкості системи охорони здоров'я та ефективному використанню місцевих ресурсів. У документі наголошено, що співпраця між муніципалітетами та спеціалізованими медичними установами є ключовим чинником у забезпеченні якості медичних послуг на територіальному рівні [4]. Звіт ВООЗ щодо гуманітарної відповіді у сфері первинної медичної допомоги аналізує досвід України у кризових умовах і підкреслює важливість горизонтальної координації між медичними структурами, органами влади та міжнародними партнерами. У спільному дослідженні ВООЗ і Світового банку зроблено акцент на прогресі фінансових реформ у галузі охорони здоров'я, які сприяють підвищенню стійкості лікарень та ефективності управління бюджетами громад. Крім того, звіт ПРООН висвітлює роль місцевих органів влади у відновленні медичної інфраструктури після руйнувань, демонструючи ефективні приклади партнерства між громадами, лікарнями та міжнародними донорами.

Зазначені джерела формують доказову базу для розуміння сучасних механізмів партнерської взаємодії у сфері публічного управління охороною здоров'я, що забезпечують сталість, інноваційність і соціальну орієнтованість системи медичних послуг в Україні.

Ефективна партнерська взаємодія між спеціалізованими медичними закладами та органами місцевого самоврядування охоплює кілька ключових напрямів. Зміст основних напрямів партнерської взаємодії та очікувані результати партнерства описані в таблиці.

Таблиця 1 – Основні напрями партнерської взаємодії спеціалізованих медичних закладів та органів місцевого самоврядування

Напрямок взаємодії	Зміст партнерства	Очікувані результати
Фінансово-економічний	Спільне фінансування програм розвитку медичних послуг, модернізація матеріально-технічної бази, співпраця з донорами	Підвищення ефективності використання бюджетних коштів, оновлення інфраструктури
Організаційно-управлінський	Створення спільних координаційних рад, дорадчих органів, участь медичних фахівців у розробці місцевих стратегій	Посилення координації управлінських рішень, підвищення якості управління галуззю
Інформаційно-комунікаційний	Використання електронних платформ, публічних консультацій, відкритої звітності закладів охорони здоров'я	Підвищення довіри громади, забезпечення прозорості діяльності установ
Соціальний	Реалізація програм підтримки ветеранів, переселенців, дітей, осіб з інвалідністю	Зміцнення соціальної стабільності, підвищення рівня доступності послуг

Отже, партнерська взаємодія між медичними установами та органами місцевого самоврядування має формуватися на основі принципів субсидіарності, взаємної відповідальності та публічної підзвітності. Доцільним є застосування інструментів державно-громадського партнерства, залучення благодійних і волонтерських організацій до програм охорони здоров'я, а також розвиток цифрових механізмів комунікації між владою, медичними закладами та населенням. Впровадження системного підходу до партнерства сприятиме зміцненню кадрового потенціалу, оптимізації управління фінансовими потоками та зростанню ефективності медичних послуг у громадах.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення моделей стратегічного партнерства у сфері охорони здоров'я, оцінку ефективності взаємодії між рівнями влади та медичними установами, а також на аналіз впливу цифрової трансформації на систему комунікації між громадою, владою та медичним сектором.

Література:

1. Калашник Н. С., Березовський П.П. Державно-приватне партнерство як стратегія виконання Україною порядку денного сталого розвитку на період до 2030 року (на прикладі галузі охорони здоров'я). Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. № 5. 2023. С. 30-35. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.5.5>
2. Sebata, D. (2025). Global Perspectives on the Latest Developments in Public Sector Management: Challenges, Opportunities, and Impacts. IntechOpen. DOI: <https://www.intechopen.com/chapters/89588>
3. World Health Organization. *Enhancing effectiveness of the primary health care humanitarian response in Ukraine*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2025. 36 p. URL: <https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2025-12222-51994-79757>
4. World Health Organization. *Public-private partnerships for health care infrastructure and services: considerations for policy makers in Ukraine*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2022. 44 p. URL: <https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2022-5713-45478-65097>